

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
projekt	15 perc	180 perc	20 perc
80 pont	70 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	Egynyelvű szótár	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	A feladatok megjelölésével összefüggő segédeszköz (képi, nyomtatott, illetve elektronikus ismerethordozó)	NINCS	A feladatok megjelölésével összefüggő segédeszköz (képi, nyomtatott, illetve elektronikus ismerethordozó)

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	tételcímek	NINCS	tételcímek
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga (projekt)	Szóbeli vizsga 15 perc	
Egy téma önálló, évközi feldolgozása	A projektmunka megvédése	Egy tétel kifejtése
80 pont	20 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladat tartalmi és formai jellemzői

Egy projekt készítése váltja ki az írásbeli vizsgát.

A projekt témája a tanulmányok alatt érintett nyolc ismeretsoport (lásd Részletes követelmények) bármelyikéből választható, melyet a vizsgázó a szóbeli vizsgán véd meg.

A projekttel szemben támasztott követelmények:

10-20 oldal terjedelmű, amelyből szemléltetések nélkül a szöveg hossza 12-es betűmérettel, másfeles sortávolsággal minimum 5 oldal. A projektleírásnak tartalmaznia kell a munka fázisait: a téma kiválasztása indoklását, hipotézisek, illetve célkitűzések megfogalmazását, bibliográfiát, szakirodalmi vonatkozásokat, a gyűjtőmunka leírását, a téma tartalmi részének kidolgozását, következtetéseket, személyes élményeket.

A projektmunka a téma kiválasztásától a végső forma létrehozásáig önálló munka. A vizsgázó a projektmunka elkészítése során konzulens segítségét kérheti. Ha a vizsgázó már nem rendelkezik tanulói jogviszonnal, és konzulens segítségét kéri, akkor saját maga gondoskodik konzulensről. A tanulói jogviszonyban lévő vizsgázó konzulense lehet a szaktanára is. A vizsgázó legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig leadja a kész projektmunkát.

A vizsgázó a projektmunka bemutatásához szemléltető anyagot vagy rövid, tézisszerű összefoglalást készít, amit a szóbeli vizsgán használ fel, a projekt megvédésekor.

Értékelés

A projektmunkára összesen 80 pont adható. A teljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi javítási-értékelési útmutató alkalmazásával történik.

I. Tartalom

a) komplexitás, a téma többoldalú megközelítése	30 pont
b) a téma újszerű megközelítése	10 pont
c) bibliográfia és a téma szakirodalmi vonatkozásainak megjelenítése	5 pont

II. A projektkészítés folyamata

a) a projekt fázisainak megjelenítése	5 pont
b) az egyéni kutatómunka megjelenítése	15 pont

III. Forma

a) nyelvi megformáltság	8 pont
b) szerkezet, végső megjelenítés minősége	7 pont

Amennyiben a létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél (kevesebb mint 4 oldal), a projektmunka értékelhetetlen.

Szóbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A vizsgázó 5 percen bemutatja projektmunkáját. Ehhez előre elkészített szemléltető anyagot vagy rövid, tézisszerű összefoglalást hoz magával. Ezután 10 perc áll rendelkezésére, hogy kifejtse a tételét.

A középszintű szóbeli vizsga tételsorának összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik. A tételsor a négy kötelező ismeretsoportból összeállított 20 tételből áll. (Történeti ismeretek, Kisebbségpolitikai ismeretek, Néprajzi ismeretek, a Szerb nemzetiség nyelvével kapcsolatos ismeretek) A témakörök arányait a felkészülés során érvényesített súlypontok határozzák meg, de a tételeknek összességükben le kell fedniük mind a négy ismeretsoportot. A tételek mindegyike tartalmazzon egy, a tétel témájához kapcsolódó forrást is, amelynek elemzése szintén a felelet része.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 70 pont. Ezen belül a projekt bemutatására 20 pont, a tétel kifejtésére 50 pont adható. A vizsgateljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi értékelési útmutató alkalmazásával történik.

A projekt bemutatása - összesen 20 pont

- a projektmunka lényegre törő összefoglalása	7 pont
- prezentációs technika, előadásmód	5 pont
- nyelvi megformáltság	5 pont
- szemléltetés	3 pont

A szóbeli tétel értékelése - összesen 50 pont

- tartalom	25 pont
- a forrás elemzése	10 pont
- nyelvi megformáltság	10 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése	5 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga 180 perc	Szóbeli vizsga 20 perc
Esszé	Tétel kifejtése
100 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladat tartalmi és formai jellemzői

Emelt szinten az írásbeli vizsgarészben a vizsgázónak központi feladatok alapján (három megadott címből választva) egy 600-700 szavas esszét kell megírnia.

Az írásbeli vizsga a részletes vizsgakövetelményekre épül. Az írásbeli vizsgarész nyolc ismeretscsoportból (ld. Részletes követelmények) tartalmaz forrásokra épülő feladatot, amelyekkel kapcsolatban a vizsgázó összefüggően kifejti az adott témát egyéni véleményével alátámasztva, és a feladatban megadott forrásokra reagálva.

Az írásbeli feladatlap értékelése

A dolgozat egészére maximálisan 100 pont adható. A pontozási útmutatót az írásbeli vizsgarész feladatainak központi javítási-értékelési útmutatója tartalmazza.

Szóbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

A szóbeli vizsgára 10 központilag meghatározott tétel készül. Minden tétel két altételből áll. Az „A” altételt a vizsgázó a Történeti ismeretek és Kisebbségpolitikai ismeretek témakörből, a „B” altételt a Néprajzi ismeretek és a Szerb nemzetiség nyelvvel kapcsolatos ismeretek témakörből húzza. Az egyes tételsorokon belül a témakörök aránya nem 50-50%, egy-egy témakör nagyobb hangsúlyt kaphat. A vizsgázónak kétszer tíz perc áll rendelkezésére, hogy a kihúzott két feladatban meghatározott témákat kifejtse.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli vizsgateljesítmény maximális pontértéke 50 pont. A két altételre 25-25 pont adható. A vizsgateljesítmény értékelése a következő általános értékelési kritériumokat tartalmazó központi értékelési útmutató alkalmazásával történik.

1. „A” altétel:

- tartalom 15 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése 5 pont
- nyelvi megformáltság 5 pont

2. „B” altétel:

- tartalom 15 pont
- szerkezeti felépítés, a felelet felépítése 5 pont
- nyelvi megformáltság 5 pont

II. opis ispita**Делови испита**

Средњи степен		Виши степен	
Писмени испит	Усмени испит	Писмени испит	Усмени испит
Пројекат	15 минута	180 минута	20 минута
80 бодова	70 бодова	100 бодова	50 бодова

Средства која се могу користити на испиту

	Средњи степен		Виши степен	
	Писмени испит	Усмени испит	Писмени испит	Усмени испит
Обезбеђује кандидат	НЕМА	НЕМА	Једнојезични речник	НЕМА
Обезбеђује надлежна институција	НЕМА	Средства која су назначена у датом задатку (фотографија, штампа и електронички подаци)	НЕМА	Средства која су назначена у датом задатку (фотографија, штампа и електронички подаци)

Јавно саопштење

	Средњи степен		Виши степен	
	Писмени испит	Усмени испит	Писмени испит	Усмени испит
Градиво	НЕМА	Наслови теза	НЕМА	НЕМА
Када?	НЕМА	У складу са правним регулисањем	НЕМА	У складу са правним регулисањем

Испит средњег степена

Писмени испит (пројект)	Усмени испит 15 минута	
Самостална обрада једне теме током године	Одбрана пројекта	Објашњење једне тезе
80 бодова	20 бодова	50 бодова

Писмени испит**Садржајне и формалне карактеристике писменог задатка**

Израда једног пројекта замењује писмени испит.

Тему пројекта кандидат може изабрати од било које обрађене теме током школовања (Види детаљније захтеве!), а коју тему кандидат брани на усменом испиту.

Захтеви у вези пројекта:

Обим радње износи 10 до 20 страница, у коме обширност текста, без прилога, са величином слова 12 и размаком редова 1,5 мора достићи 5 страница. У пројекту се разрађују следеће теме: образложење одабира теме, формирање хипотезе односно постављених циљева, библиографију, податке о стручној литератури, опис прикупљања података, разлагање садржајног дела теме, закључке и лична искуства.

Рад на пројекту је, од избора теме до коначног облика, самосталан рад. Кандидат током израде пројекта може тражити помоћ од конзулента. Ако кандидат више нема статус ученика, а жели помоћ конзулента, онда сам мора бринути о конзуленту. Кандидат који има статус ученика може узети за конзулента и стручног професора. Кандидат готов пројекат предаје најкасније до почетка писменог испитног рока.

Кандидат за представљање пројекта израђује кратку скицу на основу које брани пројекат током испита.

Оцена

За пројекат се може дати укупно 80 бодова. Оцена ученика се обавља помоћу средњег упутства за бодовање која садржи следеће опште критеријуме за оцену.

I. Садржај

- a) *Комплексност, приступ тему с више страна 30 бодова*
- b) *иновативни приступ теми 10 бодова*
- c) *Приказ библиографије и стручне литературе у вези са темом 5 бодова*

II. Процес израде пројекта

- a) *Приказ фаза пројекта 5 бодова*
- b) *приказ појединачног истраживачког рада 15 бодова*

III. Форма

- a) *Обликованост 8 бодова*
- b) *структура, квалитет коначног изгледа 7 бодова*

Уколико је текст знатно краћи од минималне дужине текста (мање од 4 странице) пројекат се не може бодовати.

Усмени испит

Садржајне и формалне карактеристике теза усменог испита

Садржајна структура

Кандидат у року од 5 минута приказује свој пројекат. Након тога има на располагању 10 минута за израду своје тезе.

Састављање теза задатак је надлежне институције. Низ теза се састоји од 20 теза које су састављене од четири обавезних група (историјско знање, мањинска политика, етнографско знање, и познавање српског мањинског језика) Величину тематских кругова одређује се на основу акцента који стављен током припреме кандидата, али тезе у целини морају покривати све четири групе. Свака од теза мора да садржи и један извор у вези теме, чија је анализа такође део одговора.

Оцена

За овај испит максимално може се дати 70 бодова. Унутар тога за презентацију пројекта може се дати 20, а за анализу тезе 50 бодова. Бодовање ученика се обавља применом следећег упутства за оцену и исправљање која садржи следеће критеријуме:

Приказивање пројекта - укупно 20 бодова

- сажетак пројекта са најбитнијим садржајем 7 бодова
- начин представљања 5 бодова
- језичка правилност 5 бодова
- прегледност 3 бода

Оцена усмене тезе - укупно 50 бодова

- садржај 25 бодова
- анализа извора 10 бодова
- језичка правилност 10 бодова
- структура, градња одговора 5 бодова

Испит вишег степена

Писмени испит 180 минута	Усмени испит 20 минута
Есеј	Израда тезе
100 бодова	50 бодова

Писмени испит

Садржајне и формалне карактеристике задатка

На писменом делу испита вишег степена кандидат мора на основу средњих задатака (бирајући од три наслова) написати есеј од 600-700 речи.

Писмени испит је заснован на детаљним испитним захтевима. Писмени део испита садржи задатак који је заснован на осам под тема (види детаљне захтеве!) у вези којима кандидат излаже о теми подрживши је својим мислима и изворима који су дати уз дату тему.

Оцена

За цели одговор може се дати највише 100 бодова. Упутство за бодовање садржи упутство за бодовање писменог дела испита.

Усмени испит

Садржајне и формалне карактеристике усменог испита

Садржајна структура

За усмени централно се израђује 10 теза. Свака теза се састоји од две подтезе. Под „А” кандидат извлачи из тематских кругова историје, мањинске политике, а под „В” извлачи из тематских кругова етнографије и познавање мањинског српског језика. Унутар појединих тема опширност појединих тема је 50-50%, понеки тематски круг може бити опширнији. За оба задатка кандидату стоји на располагању по 10-10 минута.

Оцена

За овај део испита може се дати највише 50 бодова. На две подтезе може се дати 25 бодова. Бодовање ученика обавља се помоћу следеће упуте која садрже најважније карактеристике бодовања.

1. Под за „А”:

- Садржај 15 бодова
- структура 5 бодова
- језичка правилност 5 бодова

2. Под за „В”:

- садржај 15 бодова
- структура 5 бодова
- језичка правилност 5 бодова